

«Της αθείας την νόσον εθεράπευσε»

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

«Λουκᾶν τόν αἰίδιμον ἐν ὤδαϊς εὐφημήσωμεν. Οὗτος γάρ ἀθείας τήν νόσον, τῷ ἐπιχρίσματι τῆς Χριστοῦ κολυμβήθρας ἐθεράπευσε» (ἀπό τό Δοξαστικό τῶν Στιχηρῶν τῶν Αἰνῶν τοῦ Ὁρθρου τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ). «Ἀς δοξάσουμε τον Λουκά που του αξίζει να τον υμνούμε. Διότι αυτός την ασθένεια της αθείας με την αλοιφή του νερού του βαπτίσματος από την κολυμβήθρα του Χριστού θεράπευσε»

Η γιορτή του αγίου αποστόλου και Ευαγγελιστή Λουκά (18 Οκτωβρίου) μας δίνει την ευκαιρία να προβληματιστούμε πάνω σ' ένα ζήτημα διαχρονικής εμφάνισης και σημασίας. Ο απόστολος κήρυξε το μήνυμα του Ευαγγελίου του Χριστού σε καιρούς αθείας. Βοήθησε βαπτίζοντας ανθρώπους η νόσος της αθείας να θεραπευθεί, όχι να εξαφανιστεί, αλλά να πάψει να είναι η κυρίαρχη στην ανθρωπότητα.

Ο άγιος Λουκάς ήταν μορφωμένος. Γιατρός και ζωγράφος, γνώστης της ελληνικής, της εβραϊκής και της αραμαϊκής, υπήρξε αναζητητής της αλήθειας καίτοι μεγάλωσε σε ειδωλολατρικό περιβάλλον στην Αντιόχεια της Συρίας. Ταξίδευε για να μάθει. Ασκούσε την ιατρική τέχνη για να εξασφαλίσει τα προς το ζην. Εξέφραζε τον εσωτερικό του κόσμο ζωγραφίζοντας. Γνώρισε τον Χριστό και συγκαταλεγόταν στον κύκλο των Εβδομήκοντα. Τον συνάντησε μαζί με τον Κλεόπα στην πορεία προς Εμμαούς το απόγευμα της Ανάστασης. Κήρυξε στην Αντιόχεια, στη Σεβάστεια της Σαμαρείας, συνόδευσε τον απόστολο Παύλο στην περιοδεία του στην Μακεδονία, τον ακολούθησε μέχρι την Παλαιστίνη και την Ρώμη, όπου συνέγραψε το «Ευαγγέλιο» του και τις «Πράξεις των Αποστόλων». Ακολούθησε τον Παύλο και στην τελευταία μεγάλη περιοδεία πριν το μαρτύριο του αποστόλου των εθνών στα χρόνια του Νέρωνα. Επέστρεψε κατόπιν στον ελλαδικό χώρο, αφού πέρασε πρώτα από την Δαλματία. Εργάστηκε ιεραποστολικά στην Μακεδονία, στην Αχαΐα και στην Θήβα, όπου και έγινε επίσκοπος. Εκεί βρήκε μαρτυρικό τέλος. Περίφημες υπήρξαν οι εικόνες της Παναγίας, μία εκ των οποίων είδε και η Κυρία Θεοτόκος και ευαρεστήθηκε. Πολλά τα θαύματα του Αγίου, ιδίως από τον τάφο του στην Θήβα.

Ο άγιος έζησε σε εποχή κατά την οποία η αθεία δεν ήταν η φιλοσοφική άρνηση της ύπαρξης του Θεού, αλλά η εμμονή των ανθρώπων να κατασκευάζουν και να πιστεύουν σε θεούς των ειδώλων, οι οποίοι έφεραν επάνω τους όλες τις αμαρτίες των ανθρώπων. Εξουσία, φιληδονία, φιλαυτία από την μία και από την άλλη απόδοση σ' αυτούς των ανθρώπινων χαρισμάτων και των τεχνών που βοηθούσαν

την ζωή μας. Δεν ήταν μόνο προστάτες των επιστημών οι θεοί. Ήταν αυτοί που τις έδιναν στους ανθρώπους. Την ίδια στιγμή οι θεοί έφερναν τον θάνατο. Πόλεμοι, ακαταστασία, συγκρούσεις, έριδες γεννούσαν μία συμπλοκή θρησκείας και πραγματικότητας τέτοια που ο άνθρωπος να ζητά την βοήθεια και την προστασία των θεών για να ικανοποιήσει τα πάθη του, αλλά και να επιβιώσει. Η ειδωλολατρία δεν γεννούσε φιλοσοφία, διότι οι θεοί δεν φώτιζαν, δεν γεννούσαν δίψα για αλήθεια και γνώση, μόνο προστάτευαν ή θύμωναν και τιμωρούσαν.

Σ' αυτή την ειδωλική πραγματικότητα, όπου η θρησκεία ήταν μία παρηγοριά για τις δοκιμασίες της ζωής και συνδεόταν με τα σημαντικά γεγονότα του χρόνου μας (γέννηση, γάμος, θάνατος), έρχεται ο Χριστός και η πίστη μας για να δώσουν μian εντελώς διαφορετική διάσταση. Να αγκαλιάσουν τον άνθρωπο σε κάθε πτυχή της ζωής του, θέτοντας ως βάση της πορείας του την αγάπη. Να φωτίσουν τον νου, ώστε να τανύσει όλες του τις δυνατότητες να διαλεχθεί με τον κόσμο, όχι όμως για να τον καταστήσει πιο ηθικό ή για να ανακαλύψει τα μυστικά του ή για να βρει απαντήσεις σε υπαρξιακά ερωτήματα με την σκέψη και την έρευνα, χωρίς βεβαίως να τα περιφρονεί και αυτά. Νους και καρδιά γίνονται κατοικητήριο του Χριστού. Ο άνθρωπος ανοίγει την ύπαρξή του στον πλησίον, όχι για να τον κυριεύσει ή να το εκμεταλλευτεί ή να συνυπάρξει μόνο, αλλά για να θυσιαστεί, αν χρειαστεί, γι' αυτόν. Ο πιστός φεύγει από τις βεβαιότητες, από την σιγουριά του, από το

πρόγραμμά του, από τα αγαθά του, από τις αναζητήσεις του και έχοντας τον Χριστό να κατοικεί στην καρδιά του γίνεται όλος αγάπη, όλος φως, όλος ζωή για τον πλησίον του και τον κόσμο. Αγιάζεται και βοηθά στον αγιασμό. Παλεύει για να γίνουν και οι άλλοι μέτοχοι της χαράς. Και την ίδια στιγμή, ακόμη και την ανθρώπινη γνώση και αναζήτηση την μπολιάζει με την παρουσία του Χριστού.

Η ζωή μας γίνεται Ευαγγέλιο με την πίστη. Και πράξη ταυτόχρονα. Και όλα καλλιεργούνται σε μιαν άλλη προοπτική: αυτή της κοινωνίας με τον Θεό που γίνεται ανάσταση! Η πίστη καλλιεργεί την αναζήτηση της αλήθειας, γεννώντας θεολογία πέρα από την φιλοσοφία. Η γλώσσα αποκτά νέες εκφραστικές δυνατότητες διότι ψηλαφεί τον Αιώνιο. Η τέχνη αφήνει τον κόσμο και στρέφεται στον έσω άνθρωπο, όχι όμως αυτόν που αποτυπώνει τα συναισθήματά του για την ζωή, αλλά αυτόν που αναζητεί την μεταμόρφωση της ύπαρξης σε αγάπη. Αυτόν που μετανοεί για ό,τι δεν είναι σύμφωνο με το Ευαγγέλιο. Αυτόν που ξεκινά από την αρχή. Αυτόν που δεν φοβάται χρόνο και θάνατο, αλλά τον μεταποιεί σε ελπίδα ζωής αιωνίου και αναστάσεως.

Η αθεία γιαιτρεύεται. Οι ειδωλολάτρες λάτρευαν ψεύτικους θεούς και αγνοούσαν τον αληθινό. Η σύγχρονη αθεία λατρεύει την λογική του ανθρώπου, τον υλισμό, τον μηδενισμό ως νέα είδωλα και σπρώχνει τους ανθρώπους να αναφωνούν «ούκ έστι θεός». Όπως οι άγιοι της πίστης μας, έτσι και ο καθένας από εμάς, στις αναζητήσεις μας, μπορούμε να αναφωνήσουμε «έστι Θεός». Αρκεί να αφήσουμε πίσω την ζωή που θέλει τα πάντα να είναι «εγώ». Να πορευτούμε εν μετανοία και αγάπη. Και να αφεθούμε στην παρουσία του Χριστού. Να κάνουμε την καρδιά μας καιόμενη. Διότι Αυτός βαδίζει δίπλα μας σε μία συνεχή πορεία προς Εμμάους. Όπως ο Λουκάς Τον συνάντησε φεύγοντας από το σπίτι του Μυστικού Δείπνου, της Θείας Ευχαριστίας και της κοινωνίας μαζί Του, πορευόμενος προς τον κόσμο, προς ένα χωριό, προς τις υποχρεώσεις του, προς την επιβίωση, προς την εργασία του, απελπισμένος ότι ο θάνατος θριάμβευσε, αλλά διαπίστωσε ότι η ζωή όλη περνά από την κλάση του άρτου, από το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου, από την πίστη στην Ανάσταση και από την καρδιά που έχει ζέση και φλόγα, έτσι κι εμείς. Σε κάθε άθεη φωνή ας αντιτάξουμε την πίστη και την πράξη. Όποια κι αν είναι τα χαρίσματά μας, τα πάντα αγιάζονται στην Εκκλησία και στο Ευαγγέλιο. Και ο Χριστός συμπορεύεται, γιαιτρεύοντας την νόσο.

<https://bit.ly/3dD38xq>